

Highlights

1. อิสราเอลกำลังพิจารณาเปิดปฏิบัติการทางทหารโจมตีอิหร่าน สหรัฐฯ ส่งถอนเจ้าหน้าที่ออกจากตะวันออกกลาง ท่ามกลางสถานการณ์ตึงเครียด
2. ฝรั่งเศสเผย ปาเลสไตน์ให้คำมั่นจะปฏิรูปองค์กร ก่อนประชุมรับรองจัดตั้งรัฐในสัปดาห์หน้า
3. อิสราเอลบุกยึดเรือที่จะเข้าไปส่งมอบความช่วยเหลือในฉนวนกาซา ก่อนเนรเทศนักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชน 12 รายกลับประเทศ
4. นายกรัฐมนตรีอิสราเอลเผย มีความคืบหน้าในการเจรจาแลกเปลี่ยนตัวประกัน ที่ยังเหลืออยู่ 55 คน กับกลุ่มฮามาส
5. อิหร่านอ้างว่าประสบความสำเร็จในการรวบรวมเอกสารลับที่มีความอ่อนไหวต่อความมั่นคงของอิสราเอล
6. UN เรียกร้องประชาคมระหว่างประเทศร่วมกันผลักดันแนวทาง 2 รัฐ เพื่อสันติภาพในตะวันออกกลาง
7. สหรัฐฯ คว่ำบาตร 4 ตุลาการ ICC ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการอนุมัติหมายจับผู้นำอิสราเอล - สอบสวนกองทัพ

สถานการณ์ความเคลื่อนไหวในรอบสัปดาห์

1. อิสราเอลกำลังพิจารณาเปิดปฏิบัติการทางการทหารโจมตีอิหร่าน สหรัฐฯ ส่งถอนเจ้าหน้าที่ออกจากตะวันออกกลาง ท่ามกลางสถานการณ์ตึงเครียด สำนักข่าว CNBC รายงานเมื่อ 12 มิ.ย. 68 อ้างว่า อิสราเอล กำลังพิจารณาเปิดปฏิบัติการทางการทหารโจมตีอิหร่าน ซึ่งคาดว่าจะเป็นการดำเนินการโดยไม่มีการสนับสนุนจากสหรัฐฯ ภายในอีกไม่กี่วันข้างหน้า แม้ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ของสหรัฐฯ กำลังเร่งเจรจาข้อตกลงทางการทูตกับอิหร่าน เพื่อจำกัดโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่าน โดยอิสราเอล ส่งสัญญาณจริงจังมากขึ้นเกี่ยวกับการเปิดฉากโจมตีใส่อิหร่าน เนื่องจากการเจรจาระหว่างสหรัฐฯ และอิหร่าน ดูใกล้จะบรรลุข้อตกลงเบื้องต้นหรือกรอบข้อตกลง ซึ่งรวมถึงเงื่อนไขเกี่ยวกับการเสริมสมรรถนะยูเรเนียมที่อิสราเอลมองว่าไม่อาจยอมรับได้ ซึ่งความเป็นไปได้ที่จะเกิดแนวรบใหม่นี้ ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ส่งให้สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ทั้งหมดที่อยู่ในระยะโจมตีของซีปนาตุร์ เครื่องบิน และทรัพย์สินทางทหารอื่น ๆ ของอิหร่าน (รวมถึงในตะวันออกกลาง แอฟริกาเหนือ และยุโรปตะวันออก) ส่งรายงานประเมินสถานการณ์อันตรายและมาตรการลดความเสี่ยงต่อพลเมืองอเมริกันและโครงสร้างพื้นฐานของสหรัฐฯ ด้านเจ้าหน้าที่ของสหรัฐฯ และประเทศอื่น ๆ อยู่ในภาวะเตรียมพร้อมเผื่อระว่างความเป็นไปได้ที่อิสราเอลจะโจมตีอิหร่าน พร้อมทั้ง อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ที่ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติงานในภูมิภาคออกจากพื้นที่โดยสมัครใจ และกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ก็ได้อนุญาตให้ครอบครัวทหารเดินทางออกจากพื้นที่ที่อยู่ภายใต้การดูแลของกองบัญชาการกลางของกองทัพสหรัฐฯ (CENTCOM)

2. ฝรั่งเศสเผย ปาเลสไตน์ให้คำมั่นจะปฏิรูปองค์กร ก่อนการประชุม UN หรือการรับรองรัฐปาเลสไตน์และแก้ปัญหาพิพาทดินแดนปาเลสไตน์ในสัปดาห์หน้า ทำเนียบประธานาธิบดีฝรั่งเศสเปิดเผยว่า ประธานาธิบดีฝรั่งเศสได้รับจดหมายจากประธานาธิบดีปาเลสไตน์เมื่อ 10 มิ.ย. 68 ให้คำมั่นจะปฏิรูปการเมือง เช่น จัดให้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดี และจะปฏิรูปองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นภายใน 1 ปี ในกรณีที่ที่ประชุมของสหประชาชาติ (UN) พิจารณารับรองการจัดรัฐปาเลสไตน์ในสัปดาห์หน้า รัฐบาลปาเลสไตน์ยังได้ประกาศการที่กลุ่มฮามาสบุกโจมตีอิสราเอลและขอให้กลุ่มฮามาสปล่อยตัวประกันทั้งหมดโดยทันที นอกจากนี้ ยังขอให้กลุ่มฮามาสยอมสลายตัว ยุติการปกครองฉนวนกาซา และส่งมอบอาวุธให้กับกองกำลังปาเลสไตน์ซึ่งจะเข้ามาดูแลความมั่นคงแทน ทั้งนี้ ฝรั่งเศสและซาอุดีอาระเบียจะเป็นเจ้าภาพร่วมในการประชุมของสหประชาชาติ (UN) ในนครนิวยอร์ก สหรัฐฯ ระหว่างวันที่ 17 - 20 มิ.ย. นี้ เพื่อหารือการรับรองรัฐปาเลสไตน์และการแก้ปัญหาพิพาทดินแดนปาเลสไตน์ - อิสราเอลตามหลักการ 2 รัฐ (two state-solution) โดยฝรั่งเศสระบุว่า การรับรองรัฐปาเลสไตน์ สอดคล้องกับท่าทีของฝรั่งเศสที่สนับสนุนสิทธิอันชอบธรรมของปาเลสไตน์ ในการจัดตั้งรัฐเพื่อการปกครองตนเอง แต่ฝรั่งเศสย้ำถึงความจำเป็นในการปฏิรูปการเมือง เศรษฐกิจและการบริหาร รวมถึงการเลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรม การฟื้นฟูการทำงานของรัฐบาลและการปลดอาวุธของกลุ่มฮามาส เป็นเงื่อนไขสำคัญ ก่อนประกาศรับรองการจัดรัฐให้เกิดผลสำเร็จในทางปฏิบัติ และนำไปสู่สันติภาพที่ยั่งยืนในอนาคต
3. อิสราเอลบุกยึดเรือที่จะเข้าไปส่งมอบความช่วยเหลือในฉนวนกาซา ก่อนเนรเทศนักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชน 11 รายกลับประเทศ กระทรวงการต่างประเทศอิสราเอลออกแถลงการณ์เมื่อ 9 มิ.ย. 68 ยืนยันว่า กองทัพเรืออิสราเอลส่งกองกำลังเข้าสกัดเรือ Madleen ของกลุ่ม Freedom Flotilla Coalition (FFC) ซึ่งสนับสนุนปาเลสไตน์ เพื่อยับยั้งไม่ให้เรือดังกล่าวเดินทางไปยังฉนวนกาซา ทั้งนี้ เรือ Madleen ซึ่งบรรทุกสิ่งของบรรเทาทุกข์พร้อมด้วยผู้โดยสาร 12 คน (ในจำนวนนี้มี น.ส. Greta Thunberg นักเคลื่อนไหวด้านชาวสวีเดน และ น.ส. Rima Hassan สมาชิกสภายุโรปสัญชาติฝรั่งเศส รวมอยู่ด้วย) ออกเดินทางจากท่าเรือเมือง Catania อิตาลี เมื่อ 1 มิ.ย. 68 และมีกำหนดจะถึงฉนวนกาซาใน 9 มิ.ย. 68 อย่างไรก็ตาม FFC ระบุว่า เรือ Madleen ถูกกองทัพเรืออิสราเอลโจมตีขณะแล่นอยู่ในน่านน้ำสากลนอกชายฝั่งอียิปต์ พร้อมทั้งกล่าวหาว่าอิสราเอลส่งโดรน 2 ลำ บินลาดตระเวนและพ่นสารเคมีสีชาลงบนเรือ ขณะที่กระทรวงการต่างประเทศอิสราเอลกล่าวหา FFC ว่าพยายามยั่วยุและสร้างกระแสบนสื่อสังคมออนไลน์ พร้อมทั้งเรียกร้องให้ทุกภาคส่วนให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ฉนวนกาซาผ่านการประสานงานและกลไกที่อิสราเอลกำหนดไว้เท่านั้น ต่อมากระทรวงการต่างประเทศเปิดเผยว่า นักเคลื่อนไหวทั้ง 12 คน ถูกเนรเทศ โดยให้ออกเดินทางจากกรุงเทลอาวีฟในช่วงเช้าของวันที่ 10 มิ.ย. 68 แล้ว
4. นายกรัฐมนตรีอิสราเอลเผย มีความคืบหน้าในการเจรจาแลกเปลี่ยนตัวประกัน ที่ยังเหลืออยู่ 55 คน กับกลุ่มฮามาส นายกรัฐมนตรีอิสราเอลเปิดเผยเมื่อ 10 มิ.ย. 68 ว่า การเจรจากับกลุ่มฮามาสเพื่อหยุดยิงและช่วยตัวประกันในฉนวนกาซามีความคืบหน้าที่สำคัญ แต่ยังเร็วเกินไปที่จะตั้งความหวังว่าการเจรจาจะประสบความสำเร็จ โดยปัจจุบันผู้แทนอิสราเอลกำลังพยายาม อย่างเต็มที่เพื่อผลักดันข้อตกลง ขณะที่สำนักนายกรัฐมนตรีอิสราเอลแถลงยืนยันในวันเดียวกันว่า การเจรจามีความคืบหน้าบางประการ ทำให้นายกรัฐมนตรี

อิสราเอลเร่งจัดการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของอิสราเอล เพื่อหารือเกี่ยวกับสถานะของข้อตกลงและกรอบการเจรจาในขั้นตอนต่อไป อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ชาติอาหรับที่ไม่เปิดเผยชื่อซึ่งใกล้ชิดกับการเจรจาให้ข้อมูลกับหนังสือพิมพ์ Times of Israel ในทางตรงกันข้ามว่า การเจรจายังไม่มีพัฒนาการที่สำคัญและยังยากที่จะบรรลุข้อตกลง เนื่องจากอิสราเอลและกลุ่มฮามาสไม่ผ่อนปรนจุดยืน ทั้งนี้ อิสราเอลกลับมาเปิดฉากโจมตีฉนวนกาซาในเดือน มี.ค. หลังจากพักรบเป็นเวลา 2 เดือน ซึ่งในช่วงดังกล่าวมีการปล่อยตัวประกันจำนวน 33 คน เจ้าหน้าที่อิสราเอลระบุว่า ยังคงมีตัวประกัน 55 คน ที่อยู่ในฉนวนกาซา โดยในจำนวนนี้คาดว่า 20 คน ยังคงมีชีวิตอยู่ โดยตัวประกันเหล่านี้ถูกลักพาตัวระหว่างที่กลุ่มฮามาสบุกโจมตีอิสราเอลเมื่อ 7 ต.ค. 66

5. **อิหร่านอ้างว่าประสบความสำเร็จในการรวบรวมเอกสารลับที่มีความอ่อนไหวต่อความมั่นคงของอิสราเอล**
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการข่าวกรองและความมั่นคง (Ministry of Intelligence and Security - MOIS) ของอิหร่านเปิดเผยเมื่อ 8 มิ.ย. 68 ว่า หน่วยงานด้านการข่าวหลายหน่วยของอิหร่านประสบความสำเร็จในการรวบรวมเอกสารที่มีชั้นความลับของอิสราเอลจำนวนหลายพันฉบับจากการปฏิบัติการ โดยเป็นเอกสารลับที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์และอ่อนไหวต่อความมั่นคงของอิสราเอล และจะเป็นประโยชน์ต่ออิหร่านในการโจมตีอิสราเอล อาทิ ข้อมูลและที่ตั้งของโครงการนิวเคลียร์ของอิสราเอล เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างอิสราเอลกับสหรัฐฯ ยุโรป และประเทศอื่น ๆ ตลอดจนข้อมูลขีดความสามารถในการป้องกันประเทศของอิสราเอล อย่างไรก็ตาม กระทรวงการข่าวกรองฯ ไม่ได้ระบุถึงช่วงเวลาที่ได้มาซึ่งเอกสารดังกล่าว แต่ยืนยันว่าเอกสารเหล่านี้ถูกส่งไปยังอิหร่านอย่างปลอดภัยมาระยะหนึ่งแล้ว และรัฐบาลอิหร่านเตรียมเปิดเผยเอกสารเร็ว ๆ นี้ ขณะที่อิสราเอลยังไม่แสดงความเห็นต่อประเด็นดังกล่าวอย่างเป็นทางการ
6. **UN เรียกร้องประชาคมระหว่างประเทศร่วมกันผลักดันแนวทาง 2 รัฐ เพื่อสันติภาพในตะวันออกกลาง**
ข้าหลวงพิเศษองค์การสหประชาชาติ (UN) รายงานเมื่อ 5 มิ.ย. 68 ว่า เลขาธิการ UN เรียกร้องให้ประชาคมระหว่างประเทศร่วมกันผลักดันแนวทาง 2 รัฐ (Two-state solution) อีกครั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาอิสราเอล - ปาเลสไตน์ด้วยการให้ทั้ง 2 รัฐอยู่ร่วมกัน ซึ่งเป็นแนวทางที่เสนอโดยนานาชาติผ่านข้อตกลงออสโล (The Oslo Accords) เมื่อปี 2536 โดยเห็นว่าเป็นแนวทางที่มีความจำเป็นต่อสถานการณ์ในฉนวนกาซาและเขตเวสต์แบงก์ที่ทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ เลขาธิการ UN แสดงความผิดหวังต่อการที่ UNSC ไม่สามารถผ่านการพิจารณาในร่างข้อมติเรียกร้องให้หยุดยิงถาวรในฉนวนกาซาโดยทันที และไม่มีเงื่อนไข เมื่อ 4 มิ.ย. 68 เนื่องจากสหรัฐฯ ใช้สิทธิยับยั้ง (Veto) พร้อมทั้งย้ำถึงความจำเป็นในการปล่อยตัวประกันทั้งหมดโดยไม่มีเงื่อนไข และการเปิดทางให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ขัดแย้งได้โดยไม่ถูกขัดขวาง ทั้งนี้ UN เตรียมจัดประชุมระดับสูงอีกครั้งปลายเดือน มิ.ย. 68 เพื่อหารือแนวทางสันติภาพอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อสถานการณ์ในตะวันออกกลาง
7. **สหรัฐฯ คว่ำบาตร 4 ตุลาการ ICC ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการอนุมัติหมายจับผู้นำอิสราเอล - สอบสวนกองทัพ**
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ประกาศว่าบาตร 4 ตุลาการในศาลอาญาระหว่างประเทศ (ICC) ในกรุงเฮก เนเธอร์แลนด์ คือ นาง Solomy Balungi Bossa (ยูกันดา), นาง Luz del Carmen Ibáñez Carranza (เปรู), นาง Reine Adelaide Sophie Alapini Gansou (เบนิน) และ

นาง Beti Hohler (สโลวีเนีย) จากการที่ตุลาการทั้ง 4 คน เป็นผู้อนุมัติให้ศาล ICC ออกหมายจับนายกรัฐมนตรีเบนจามิน เนทันยาฮู และนายโยอาฟ กัลแลนด์ อดีตรัฐมนตรีกลาโหมของอิสราเอลในเดือน พ.ย. 67 ตามคำร้องจากพนักงานอัยการประจำศาล ICC ในข้อหาค่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ เป็นผลจากสงครามในฉนวนกาซาในปี 2566 จนถึงปัจจุบัน และกรณีการอนุมัติให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนกองทัพสหรัฐฯ เพื่อตรวจสอบว่ามีการทำผิดกฎหมายอาญาร้ายแรงในช่วงที่ปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพในอัฟกานิสถานระหว่างปี 2544 - 2564 หรือไม่

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์
13 มิถุนายน 2568